

Odważne wystąpienie posła Dudzińskiego Interpelacja w sprawie masonerii Urzednicy państwowi na usługach tajnych organizacji

Interpelacja złożona przez pos. Juliusza Dudzińskiego do P. Prezesa Rady Ministrów w sprawie należenia funkcjonariuszy państwowych do nielegalnych organizacji, mających centrale poza granicami państwa, i udzielenia gmachów państwowych na zebranie takiej organizacji.

Według doniesień prasy, a mianowicie dwutygodnika „Revue Internationale des Sociétés Secrètes” Nr. 9 z d. 1. V. 1937, Paris 11-bis rue Portalis oraz miesięcznika „New Age” z lutego br., New York odbyło się w Warszawie w dn. 9 grudnia 1936 zebranie reprezentantów loży masonskiej, obrządku szkockiego. Przyjeżdżających delegatów centrali pp. J. Cowles'a i dr. M. W. Browna mieli spotkać kontraktowy radca Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych p. Stanisław Adam Stempowski i inspektor Ministerstwa Opieki Społecznej p. Zbigniew Skokowski. Samo zebranie miało się odbyć w gmachu Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych, przy czym sprawozdanie zawarte w New Age podkreśla z radością fakt, iż mimo nielegalności tej organizacji zebranie mogło się odbyć w gmachu rządowym. Wiadomości te potwierdzałyby niepo-

kojące od dawna polską opinię społeczną pogłoski o wpływach obcych agentur nie tylko wśród społeczeństwa polskiego, ale nawet wśród czynników rządowych, a w szczególności w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych.

Mam zaszczyt więc zwrócić się do P. Prezesa Rady Ministrów z następującymi pytaniami.

1) Czy wiadomości zawarte w zacytowanych publikacjach odpowiadają prawdzie?

2) Czy prawdą jest, że poszczególne osoby, znajdujące się na etacie państwowym należą do organizacji nielegalnych, mających swe centrale poza granicami Rzeczypospolitej?

3) Co P. Premier zamierza uczynić, aby uniemożliwić funkcjonariuszom państwowym należenie do organizacji tajnych, a w

szczególności takich, które stanowią obce agentury?

4) Wreszcie jakie P. Premier zamierza wyciągnąć konsekwencje z udzielenia przez Min. Rolnictwa — Dyrektora Naczelnej Dy-

rekcji Lasów Państwowych — lokali w gmachu rządowym dla zebrania nielegalnej i obcej organizacji?

(—) JULIUSZ DUDZIŃSKI, poseł na sejm.

Po gorącej dyskusji Sejm uchwalił ustawę akademicką Min. Świętosławski w ogniu krytyki

Na popołudniowym posiedzeniu Sejmu, w dyskusji nad nowelą do ustawy o szkołach akademickich przemawiał min. Świętosławski. Podkreśla na wstępie, że w dzisiejszych czasach ideologicznego zmagania się z sobą całego społeczeństwa, każdy, kto ponosi odpowiedzialność na ja-

kimkolwiek bądź odcinku życia narodowego i państwowego, musi zdawać sobie sprawę, że najważniejszym jego obowiązkiem jest jednoczyć i wytworzyć warunki sprzyjające podniesieniu intensywności zbiorowej pracy do możliwego maksimum. Dlatego ani rząd, ani izby ustawodawcze nie mo-

gą zwlekać ani jednej chwili, jeśli mają świadomość, że uchylenie tej lub innej ustawy może przyczynić się do przyspieszenia ogólnej konsolidacji sił narodu.

Chroniczny stan zadrażnienia

Kilkuletnia praktyka wykazała, że pewne ustawy o szkołach akademickich wytworzyły chroniczny stan zadrażnienia zarówno wśród profesorów, jak i młodzieży akademickiej. Niektóre artykuły tej ustawy wytworzyły psychiczną zapórę uniemożliwiającą wytworzenie atmosfery, która by sprzyjała harmonijnej współpracy organów władzy centralnej z uczelniami akademickimi.

W czasie mego urzędowania, przeżywałem chwile ciężkie. Pomiędzy Ministerstwem Oświaty a młodzieżą stała ściana nie do przebycia, ściana zarządzeń, które uniemożliwiały porozumienie.

Pos. Tarnowski wyraża pogląd, że nowela obecna powinna rozpocząć nowy okres autonomii kontrolowanej. Niestety, nowela nie jest konsekwentna w przeprowadzeniu tej reformy. Wiemy, że po roku 1933 zwinęto szereg katedr. Gdybyśmy nie zmienili art. 3 ustawy z r. 1933, to podobne rugi mogłyby się powtórzyć. Nie zgadzam się z postem Budzyńskim, który uzasadniał usuwanie profesorów potrzebą przemiany kraju w obóz warowny.

Nieufność do młodzieży

Mówiąc o stosunku do młodzieży akademickiej pos. Tarnowski stwierdza:

„Podstawową zasadą obecnego systemu opartego o art. 52 ustawy z 1933 r. i rozporządzenie wykonawcze z 30 kwietnia 1933 r.” jest nieufność do młodzieży — najdalej rozwinięta biurokracja kontrolująca wchodząca w najdrobniejsze przejawy życia akademickiego.

Przykładem tego szczególnie charakterystycznym jest sposób w jaki umiarkowano przeprowadzenie wyboru w każdym najmniejszym stowarzyszeniu akademickim.

Zakazy i nakazy

Do kontroli stowarzyszeń akademickich wciągnięto na podstawie obowiązującej dziś ustawy, Ministra i profesorów, których równocześnie całkowicie uzależniono od Ministerstwa Oświaty.

Ujęte w karby takiej kontroli życie młodzieży poczęto regulować w drodze nakazów i zakazów.

Nerwowe Ministerstwo

Jeżeli zaś weźmie się pod uwagę, że Ministerstwo równocześnie uciekało się zbyt nerwowo i zbyt często do surowych i najsurowszych środków, z których ustawa pozwala korzystać Ministrowi, a więc do zawieszania wykładow, zamykania uczelni, wprowadzania komisarycznych zarządów do Bratniej Pomocy (które przed paroma dniami szczęśliwie zostały zniesione) rozwiązywania organizacji — to uzyskamy niewesoły, ale pełny i prawdziwy obraz stosunków na uniwersytecie.

Nic nowego

Nowela jak już powiedziałem nie w tym stanie rzeczy nie zmienia.

Gdyby więc Wysoka Izba przyjęła nowelę bez zmian, bez uwzględnienia poprawki mojej, dotyczącej młodzieży, to tym samym uznałaby, że na odcinku młodzieży zmiany są niepotrzebne — a takie właśnie stanowisko wydaje się chyba niemożliwe.

W moim przekonaniu opieka i nadzór nad młodzieżą należy z natury rzeczy do wychowawców tej młodzieży a więc do profesorów.

W walce z młodzieżą starzy zawsze ulegną

P. ks. Lubelski podkreśla, że aby udzielić stosunków w uczelniach akademickich nie dość jest młodzieży potępić, trzeba się do niej zbliżyć i stworzyć takie warunki, w których

15 wyroków śmierci na przewodców Falangi Hiszpańskiej

ST. JEAN DE LUZ, 16. 6. Według wiadomości nadeszłych z nadgranicz francusko - hiszpańskiej przewodca falangi hiszpańskiej Manuel Hedilla stanął przed sądem wojennym, oskarżony o kłótnię przeciwko bezpieczeństwu ojczyzny. Sąd wydał przeciwko niemu dwukrotnie wyrok skazujący na śmierć.

Równocześnie z Hedillą sądzono 80 innych kierowniczych osobistości Falangi. 14-u z nich skazano na śmierć, 20 na dożywotnie ciężkie roboty, a pozostałych na wygnanie do Gwinei.

Wśród skazanych na śmierć znajdują się dowódcy Falangi kraju Basków, w Salamance, Burgos i Toledo. Wyroki śmierci prawdopodobnie nie będą wykonane, a kara zostanie zamieniona na ciężkie roboty po zajęciu Bilbao.

MLECZARNIA DANGLA najlepsze 80 dnienników i ilustracji krajowych i zagranicznych wszystkie pisma i mody kobiece

Jak przesłuchiwało towarzyszy Doboszyńskiego? Sensacyjny wniosek obrony (Dalszy ciąg informacji ze str. 1-szej)

KRAKÓW, 16. 6. W związku z zeznaniami kom. Kuziela adw. Jaworski stawia wniosek o przesłuchanie świadków: Wachały Mariana z Krakowa, Zygmunta Malady z Libertowa i Antoniego Watora z Chorowca na okoliczność, że przesłuchiwanie nie odbywało się zgodnie z przepisami. Sąd w tej sprawie powoła decyzyjnie później.

Następnie zeznawał świadek Orlicki, zastępca komendanta posterunku w Myślenicach, zaprzysiężony, na ogół zeznania jego nie wnoszą nowych szczegółów.

Następnie zeznawał komendant posterunku, Michał Kanik, zaprzysiężony. Również i zeznania tego świadka nie odbiegają od zeznań, złożonych na rozprawie towarzyszy Doboszyńskiego.

Dłuższą wymianę zdań w jego zeznaniach zajęła sprawa znalezienia, jak oświadcza świadek, t. zw. „rulon” (papieru z pieniędzmi, złożonymi w rulon).

Po tym przewodniczący zarządził przerwę do godz. 17.30.

Po przerwie jako pierwszy zeznaje Teofil Matuszkiewicz, przewodnik straży granicznej w Jablonce, który opisuje przebieg akcji pościgowej za Doboszyńskim pod Zubrycami. W czasie pościgu za grupą z 4-ch ludzi jeden z uciekających zmierzył się do ścigających z karabinu, wobec tego oddano do niego kilka strzałów, na skutek których został zabity Machno.

Zeznania dalszych świadków: Wojnarowski, Polarza, Lutonia, Święcha, Przedzieckiego, Dziembia dotyczą szczegółów akcji pościgowej za grupą Doboszyńskiego i nie wnoszą żadnych nowych interesujących szczegółów.

Po przerwie zeznaje gospodyni starosty, Kunegunda Turek, opisuje napad na mieszkające starosty, które zostało zniszczone.

Następnie zeznaje św. Malecki, post. P. P. w Myślenicach. Św. opisuje przebieg napadu na posterunek.

Po zeznaniach świadka Maleckiego zeznawał dodatkowo kom. Królikiewicz dla wyjaśnienia, gdzie mógł być zraniony Wator? Kom. Królikiewicz zaprzecza, jakoby to mogło zajść w czasie śledztwa.

Po tych zeznaniach przewodniczący odczytał rozprawę.

Otwarcie pawilonu polskiego

PARYŻ, 16. 6. W czwartek o godz. 15.30 odbędzie się uroczysta inauguracja pawilonu polskiego na wystawie paryskiej. Inauguracji dokona ambasador R. P. w Paryżu Juliusz Łukasiewicz. W uroczystości weźmie udział chór archikatedralny z Poznania pod dyrekcją ks. dr. Gieburowskiego, który wykona pieśń narodową.

Władysław WALTER — Ludwik SEMPOLIŃSKI

mają zaszczyt prosić JWP. na wesela „Wieczór Słomianych Wdowców” w czwartek d. 17 czerwca b. r. Winiarnia Ziemiańska „Caveau Caucasiens” Jasna 5. Dolne salony Filharmonii Warszawskiej

Z sali sądowej na bruk w obawie przed wyrokiem

LWÓW, 16. 6. Niecodzienny wypadek zamachu samobójczego na sali sądowej wydarzył się we Lwowie. Oto w czasie rozprawy w sądzie grodzkim przeciwko Włodzimierzowi Izyszynowi, oskarżone-

mu o kradzieże kolejowe, ten ostatni korzystając z chwilowej nieuwagi służby, skoczył przez otwarte okno z II-go piętra na bruk. Przewieziono go w stanie beznadziejnym do szpitala.

PRYWATNE 2 KLASOWE
ŻEŃSKIE LICEUM HANDLOWE
(Kurs nauk dwuletni)
dawniej KURS HANDLOWE ŻEŃSKIE
T. RACZKOWSKIEJ

w Warszawie, UL. WSPÓLNA 41, tel. 9.27.40.
prawo wstępu do wyższych uczelni.
WARUNKIEM przyjęcia do Liceum jest ukończenie gimnazjum ogólnokształcącego, lub 6 klas gimnazjum dawnego typu, albo średniej szkoły zawodowej. ZAPISY w czerwcu w godz. 10—13 i 17—19. Dodatkowe zapisy odbędą się w końcu sierpnia, wzgl. we wrześniu. EGZAMIN WSTĘPNY — od 21 czerwca.

Bójo Bilbao trwa Gwałty i pożary w mieście

SAN SEBASTIAN, 16. 6. Od działań powstańcze kontynuowały natarcie na całym froncie Bilbao. Przed południem zostały zdobyte pozycje na Santa Izabel, górującą nad wiodącymi do Bilbao drogami oraz nad zachodnim brzegiem rzeki Nervion, gdzie wszyscy obstrzelał powstańczej artylerii.

Od strony Galdacano natarcie powstańcze postępuje w kierunku północno - wschodnim.

Wojska narodowe, znajdujące się w pobliżu Archanda, na północny - wschód od Bilbao, przeprawiły się przez rzekę Nervion, usadowiając się mocno na lewym brzegu rzeki. W ten sposób Bilbao zostało otoczone od północy i odcięte od morza.

SAN SEBASTIAN, 16. 6. Do zajętej ostatnio przez wojska powstańcze miejscowości Plencia przybyło wczoraj i dzisiaj wielu dezertersów. Opowiadają oni, że liczni sympatycy prawicy, którzy pozostawali w więzieniach w Bilbao, przewiezieni zostali ubiegłej nocy do Santander.

Dziś rano tłum podpalił kościół Santa Marina w miejscowości kąpielowej Las Arenas w pobliżu

Bilbao. W kościele zastrzelono uprzednio kilkadziesiąt osób. Od działań powstańcze, działające na wybrzeżu posuwają się szybko naprzód. Dziś zajęto miejscowości Sepelana i Guecho.

Wszelchrosyjska Wystawa Rolnicza nie odbędzie się w tym roku

MOSKWA, 16. 6. Agencja „Tass” donosi, że rada komisarzy narodowych i C. I. K. postanowiły odłożyć na rok 1938 wystawę rolniczą, która miała się odbyć w roku bieżącym i której celem miało być wykazanie wysokiego poziomu rolnictwa ZSSR.

Oficjalnie krok ten jest motywowany koniecznością lepszego zorganizowania wystawy. W rzeczywistości jednak odroczenie spowodowane zostało małym pra-

pamiętajcie o bezrobotnych narodowcach

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólne). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimskie 3 a. Tel. 88.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30—19.30
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-35. Kantor i prenumerata: Al. Jerozolimskie 3 a. I piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimskie 3 a. tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400. Skrytka Pocztaowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości i milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1-iej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł, opisy specjalne — 3 zł., lekiarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. Duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. — Rusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Dział ogłoszeń: Al. Jerozolimskie 3 a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz. Tel. 727.33.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.